

СТРУКТУРА, КОНСОЛІДОВАНА ЗВІТНІСТЬ ПАТ «ФАРМАК»

ВИКОНАВ : ІВАШКІВСЬКИЙ МАКСИМ РОМАНОВИЧ
ГРУПА 5М

Вперше консолідована звітність з'явилась у США на початку ХХ століття, коли характерною особливістю економічного розвитку того періоду стали злиття, придбання одних підприємств іншими та формування в результаті таких процесів економічних гігантів. В 1901 році американською компанією Дж. П. Моргана “United States Steel Company” було підготовлено і представлено консолідований бухгалтерський звіт.

Відповідно до “Загальних вимог до фінансової звітності” *консолідована фінансова звітність* — це звітність, яка відображає фінансовий стан і результати діяльності юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці.

Вона містить консолідовані:

- ❖ баланс;
- ❖ звіт про фінансові результати;
- ❖ звіт про рух грошових коштів;
- ❖ звіт про власний капітал;
- ❖ примітки до консолідованої звітності.

Методи узагальнення облікової інформації у фінансовій звітності об'єднаних підприємств :

- ❖ Зведення
  - ❖ Консолідація
  - ❖ Зведена звітність
  - ❖ Консолідована звітність
  - ❖ Механічне додавання показників звітів
  - ❖ Постатейне об'єднання
  - ❖ Виключення
  - ❖ Складання консолідованих звітів в Україні є обов'язковим для господарських суб'єктів, що мають дочірні підприємства.
-

Критерії необхідності представлення консолідованої фінансової звітності материнським підприємством групи є :

- ❖ наявність контролю над дочірнім підприємством;
- ❖ економічна сумісність передбачає, що діяльність дочірнього підприємства пов'язана або подібна з діяльністю головної компанії. Так, наприклад, підприємство-виробник і банк не задовольняють вимозі сумісності, а тому їх звіти не підлягають консолідації.

В іноземних країнах дочірнє підприємство – це те, акціями якого володіє головне підприємство (не обов'язково контрольний пакет).

Щоб якось згладити розбіжності до вимог щодо консолідації звітності країн-учасниць ЄС, 7-ю Директивою ЄС було прийнято ряд блоків умов, коли виникає необхідність представлення консолідованої звітності :

1. право більшості голосів;
2. контроль над Радою директорів;
3. контроль на основі контракту;
4. контроль де-факто за призначенням Ради директорів;
5. процент участі з домінуючим впливом або об'єднане управління;
6. горизонтальні групи.

ПАТ „ФАРМАК“

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
НА 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ
(у тисячах українських гривень)**

	Примітки	2015	2014
АКТИВИ			
Необоротні активи			
Основі засоби	8	1,700,094	1,350,748
Авансові платежі за основні засоби	8	55,182	99,371
Нематеріальні активи	7	36,566	33,589
Інвестиційна власність		1,015	1,148
Інвестиції в асоційоване підприємство		3,196	3,275
Відстрочені податкові активи	10	36,252	54,299
Інша дебіторська заборгованість		2,000	3,051
Всього необоротних активів		1,834,304	1,585,481
Оборотні активи			
Запаси	8	715,024	458,364
Торгова та інша дебіторська заборгованість	9	591,638	484,944
Аванси видані	10	30,949	24,391
Податки до відшкодування та передплати з податків, окрім податку на прибуток	11	69,702	75,902
Авансові платежі з податку на прибуток		20,175	10,839
Грошові кошти та їх еквіваленти	12	182,549	96,835
Всього оборотних активів		1,610,037	1,151,275
Всього активів		3,444,341	2,736,756
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Власний капітал			
Акціонерний капітал	13	57,650	57,650
Резерв перерахунку іноземних валют		2,653	1,584
Нерозподілений прибуток		2,070,560	1,664,033
Всього власного капіталу, що належить акціонерам Компанії		2,130,893	1,743,267
Неконтрольні частки володіння	14	(358)	(388)
Всього власного капіталу		2,130,535	1,742,879
Довгострокові зобов'язання			
Позики	15	261,278	252,414
Зобов'язання з фінансової оренди	16	-	4,108
Інші довгострокові зобов'язання	17	21,416	19,532
Всього довгострокових зобов'язань		282,694	276,054
Короткострокові зобов'язання			
Позики	15	592,506	354,675
Торгова та інша кредиторська заборгованість	18	425,643	333,823
Аванси отримані		136	11,946
Зобов'язання з фінансової оренди	16	6,215	9,475
Податки до сплати, окрім податку на прибуток	20	6,412	7,904
Всього короткострокових зобов'язань		1,031,112	717,823
Всього зобов'язань		1,313,806	993,877
Всього власного капіталу та зобов'язань		3,444,341	2,736,756

Від імені керівництва ПАТ „Фармак“:

Ф. І. Жебровська,
Генеральний директор

В. Г. Смароунь,
Директор з фінансів

Примітки на сторінках 9-51 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПАТ „ФАРМАК“

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ АБО ЗБИТКИ ТА ІНШІ СУКУПНІ ДОХОДИ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ
(у тисячах українських гривень)**

	Примітки	2015	2014
Діяльність, що триває			
Дохід від реалізації	21	3,578,033	2,503,335
Собівартість реалізації	22	(1,467,886)	(1,001,044)
Валовий прибуток		2,110,347	1,502,291
Витрати на реалізацію та збут	23	(832,060)	(537,413)
Загальні та адміністративні витрати	24	(316,868)	(242,843)
Витрати на дослідження та розробки	25	(158,824)	(137,427)
Інші операційні доходи		40,204	5,885
Інші операційні витрати	26	(34,037)	(27,586)
Операційний прибуток		808,972	562,897
Фінансові доходи		1,696	537
Фінансові витрати	27	(29,048)	(22,210)
Чистий збиток від курсових різниць		(287,884)	(267,960)
Частка у прибутку асоційованого підприємства		1,543	1,755
Прибуток до оподаткування		495,279	274,819
Витрати з податку на прибуток	19	(89,884)	(28,989)
Прибуток за рік від діяльності, яка продовжується		405,415	245,830
Припинена діяльність			
Збиток за рік від припиненої діяльності		-	(4,419)
Прибуток за рік		405,415	241,411
Інші сукупні (збитки)/ доходи			
Статті, які у подальшому не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток			
Переоцінка зобов'язання за пенсійними планами із визначеними виплатами	17	(5,184)	(2,780)
Курсові різниці у результаті перерахунку результатів зордонних підприємств у валюту подання		1,099	(23,786)
Всього сукупних доходів за рік		401,330	214,865
Прибуток за рік, який належить:			
Акціонерам Компанії		405,385	237,933
Неконтрольним часткам володіння		30	3,478
		405,415	241,411
Всього сукупних доходів(збитків) за рік, які належать:			
Акціонерам Компанії		401,300	236,289
Неконтрольним часткам володіння		30	(21,394)
		401,330	214,865

Від імені керівництва ПАТ „Фармак“:

Ф. І. Жебровська,
Генеральний директор

В. Г. Смародня,
Директор з фінансів

Примітки на сторінках 9-51 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПАТ „ФАРМАК”

**КОНСОЛДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ
(у тисячах українських гривень)**

	Примітки	2015	2014
ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
Прибуток до оподаткування		485,279	270,803
Коригування на:			
Знос та амортизацію		180,065	143,172
Чистий збиток від вибуття основних засобів та нематеріальних активів		2,194	4,492
Частку у прибутку асоційованого підприємства	26	(1,543)	(1,755)
Збиток від списання сировини та готової продукції	26	11,680	9,880
Зміни резерву на покриття збитків від знецінення та списання дебіторської заборгованості	23, 26	5,238	1,051
Фінансові витрати		29,048	24,856
Фінансові доходи		(1,696)	(537)
Чистий збиток від курсових різниць		266,684	253,711
Операційний прибуток до змін в оборотному капіталі		966,849	705,245
Зміни в оборотному капіталі:			
Збільшення запасів		(265,329)	(129,018)
Збільшення торгові та іншої дебіторської заборгованості		(107,018)	(187,114)
(Збільшення)/зменшення авансів виданих		(6,926)	10,782
Зменшення(збільшення) податків до відшкодування та передплат з податків, окрім податку на прибуток		6,200	(70,357)
Збільшення торгові та іншої кредиторської заборгованості		55,960	144,191
(Зменшення)/збільшення авансів отриманих		(11,810)	11,053
Зменшення податків до сплати, окрім податку на прибуток		(1,760)	(44)
Грошові кошти, отримані від операційної діяльності		636,166	484,738
Відсотки сплачені		(61,215)	(32,973)
Сплачений податок на прибуток		(81,153)	(87,086)
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		503,798	364,679
ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
Придбання основних засобів та нематеріальних активів		(397,284)	(401,546)
Надходження від вибуття основних засобів		1,718	1,147
Чисте вибуття грошових коштів у результаті реорганізації Групи		-	(13,944)
Дивіденди, отримані від асоційованого підприємства		2,722	1,836
Відсотки отримані		1,067	517
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(391,777)	(411,990)
ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ			
Надходження від позик		93,884	227,515
Погашення позик		(105,283)	(78,968)
Погашення зобов'язань з фінансової оренди		(13,156)	(13,869)
Виплата дивідендів		(2,340)	(11,835)
Чисті грошові кошти, (використані у)/отримані від фінансової діяльності		(27,098)	122,943

ПАТ „ФАРМАК”

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
(у тисячах українських гривень)

	Примітки	2015	2014
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		84,923	75,632
ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ, станом на 1 січня	12	96,835	21,784
Вплив змін курсів обміну валют на залишки грошових коштів та їх еквівалентів, утримуваних в іноземних валютах		791	(581)
ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ, станом на 31 грудня	12	182,549	96,835

Від імені керівництва ПАТ „Фармак”:

Ф. І. Жебровська,
Генеральною директор

В. Г. Смардуч,
Директор з фінансів

Примітки на сторінках 9-51 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПАТ „ФАРМАК“

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ
(у тисячах українських гривень)**

	Акціонерний капітал	Викуплені акції	Резерв перерахунку іноземних валют	Нерозподілений прибуток	Всього власного капіталу, що належить акціонерам Компанії	Неконтрольні частки володіння	Всього власного капіталу
На 1 січня 2014 року	57,650	(6,503)	468	1,329,161	1,380,776	16,329	1,397,105
Прибуток за рік	-	-	-	237,933	237,933	3,478	241,411
Інші сукупні доходи/(збитки) за рік	-	-	1,116	(2,790)	(1,674)	(24,872)	(26,546)
Всього сукупних доходів за рік	-	-	1,116	235,143	236,259	(21,394)	214,865
Реструктуризація Групи	-	6,503	-	132,675	139,178	4,677	143,855
Оголошені дивіденди	-	-	-	(12,946)	(12,946)	-	(12,946)
На 31 грудня 2014 року	57,650	-	1,584	1,684,033	1,743,267	(388)	1,742,879
Прибуток за рік	-	-	-	405,385	405,385	30	405,415
Інші сукупні доходи/(збитки) за рік	-	-	1,099	(5,184)	(4,085)	-	(4,085)
Всього сукупних доходів за рік	-	-	1,099	400,201	401,300	30	401,330
Оголошені дивіденди	-	-	-	(13,674)	(13,674)	-	(13,674)
На 31 грудня 2015 року	57,650	-	2,683	2,070,560	2,130,893	(358)	2,130,535

Від імені керівництва ПАТ „Фармак“:

О. І. Жєбровська,
Генеральний директор

В. Г. Смародан,
Директор з фінансів

Примітки на сторінках 9-51 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПАТ „ФАРМАК“

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ
(у тисячах українських гривень)

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

ПАТ „Фармак“ (надалі – „Компанія“) є публічним акціонерним товариством, зареєстрованим згідно із законодавством України. Головний офіс Компанії розташований за адресою: вул. Фрунзе, 63, Київ, 04080, Україна. Основною діяльністю Компанії та її дочірніх підприємств (надалі разом – „Група“) є виробництво та реалізація лікарських препаратів-генериків. Продукція, яку виробляє Компанія, реалізується головним чином в Україні та експортується до більш ніж 20 країн, переважно, країн СНД (Співдружності Незалежних Держав).

Дочірні, консолідоване структуроване підприємство та асоційоване підприємство Компанії на кінець відповідних звітних періодів були представлені таким чином:

Назва підприємства	Основна діяльність	Місце реєстрації та операційної діяльності підприємства	Ефективна частка власності Компанії станом на 31 грудня	
			2015	2014
Дочірні підприємства:				
ДП „База відпочинку „Сичульська“	База відпочинку	Україна, Одеса	100%	100%
ТОВ „Фармакім“	Оренда нерухомості	Україна, Харків	100%	100%
ТОВ „Береніка“	Виробництво та реалізація лікарських препаратів	Україна, Житомир	100%	н/в
Консолідоване структуроване підприємство*:				
ТОВ „Симпозіум“	Послуги з організації відряджень, конференцій	Україна, Київ	-	-
Асоційоване підприємство:				
ТОВ „Фармак СП“	Збут лікарських препаратів	Польща, Варшава	26%	26%

* Як зазначено у Примітці 5, керівництво прийшло до висновку, що Компанія має практичну здатність одноосібно управляти значущою діяльністю структурованих підприємств і, відповідно, Компанія контролює ці підприємства. Таким чином, такі підприємства були консолідовані у цій консолідованій фінансовій звітності.

Кінцевою контролюючою стороною Групи є пані Жебровська Філія Іванівна.

ПАТ „ФАРМАК”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ (у тисячах українських гривень)

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, РИЗИКИ ТА ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ

Політична криза – У 2015 році продовжувався збройний конфлікт із сепаратистами у деяких районах Луганської та Донецької областей і не відбулося мирного врегулювання конфлікту, як було передбачено Мінськими угодами.

У 2015 році українська економіка проходила через період рецесії, її валовий внутрішній продукт скоротився на 10% (2014: 7%), а річний рівень інфляції досягнув 43% (2014: 25%). Неприятливі умови на ринках, де Україна торгує своїми основними товарами, продовжували впливати на девальвацію української гривні стосовно основних іноземних валют. Українські компанії і банки продовжували потерпати від відсутності фінансування з боку внутрішніх та міжнародних фінансових ринків.

Національний банк України („НБУ”) подовжив дію низки заходів, запроваджених у 2014 році і направлених на обмеження відтоку іноземної валюти з країни, зокрема, обов'язкового продажу валютних надходжень, певних обмежень на придбання іноземної валюти на міжбанківському ринку і на використання іноземної валюти під час здійснення розрахункових операцій, а також обмеження на грошові переказування за кордон.

На початку 2015 року уряд України погодив з МВФ чотирирічну програму про надання кредиту на суму 17,5 мільярда доларів США для підтримки економічної стабілізації України. Програма визначає перелік реформ, які мають бути проведені урядом України для відновлення сталого розвитку у середньостроковій перспективі.

У 2015 році політичні та економічні відносини між Україною та Російською Федерацією залишалися напруженими, що призвело до суттєвого скорочення торгово-економічного співробітництва. Із 1 січня 2016 року набуває чинності Угода про асоціацію України з Європейським Союзом у частині вільної торгівлі. У кінці 2015 року Російська Федерація денонсувала Угоду про зону вільної торгівлі з Україною, і обидві країни оголосили про нові торгові обмеження.

Стабілізація економічної та політичної ситуації залежить, великою мірою, від здатності уряду України продовжувати реформи та зусиль НБУ із подальшої стабілізації банківського сектору, а також здатності української економіки загалом адекватно реагувати на зміни на ринках. При цьому подальший розвиток економічної та політичної ситуації, а також вплив цих факторів на Групу, її клієнтів та субпідрядників наразі неможливо передбачити.

3. ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ І ПЕРЕГЛЯНУТИХ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ („МСФЗ”)

Нові і переглянуті МСФЗ – У поточному році Група прийняла до застосування низку нових і переглянутих МСФЗ, випущених Радою з Міжнародних стандартів Бухгалтерського обліку („РМСБО”), та тлумачень, випущених Комітетом з тлумачень Міжнародної фінансової звітності (КТМФЗ), які є обов'язковими до застосування для облікових періодів, які починаються з або після 1 січня 2015 року.

Стандарти/тлумачення	Набули чинності щодо річних облікових періодів, які починаються з або після
Поправки до МСБО 19 „Виплати працівникам” – Пенсійні плани із визначеними виплатами: внески працівників	1 липня 2014 року

ПАТ „ФАРМАК”

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ
(у тисячах українських гривень)**

Стандарт/тлумачення	Набули чинності щодо річних облікових періодів, які починаються з або після
Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2010–2012 років	1 липня 2014 року
Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2011–2013 років	1 липня 2014 року
Поправки до МСФЗ 8 – „Операційні сегменти”	1 липня 2014 року

Прийняття до застосування цих нових і переглянутих стандартів та тлумачень не призвело до змін в обліковій політиці Групи та сумак, відображених за поточний або попередні роки.

Стандарти і тлумачення випущені, але які ще не набули чинності – Станом на дату затвердження цієї фінансової звітності такі стандарти та тлумачення, а також поправки до стандартів, були випущені, але ще не набули чинності стосовно звітного періоду.

Стандарт/тлумачення	Набувають чинності щодо річних облікових періодів, які починаються з або після
МСФЗ 9 „Фінансові інструменти”	1 січня 2018 року
МСФЗ 14 „Відстрочені рахунки тарифного регулювання”	1 січня 2018 року
МСФЗ 15 „Доходи від реалізації за договорами із клієнтами”	1 січня 2018 року
МСФЗ 16 „Оренда”	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 11 „Спільна діяльність” – Облік операцій придбання часток у спільній діяльності	1 січня 2016 року
Поправки до МСБО 16 „Основні засоби” та МСБО 38 „Нематеріальні активи” – Класифікація прийнятих методів обліку зносу та амортизації	1 січня 2016 року
Поправки до МСБО 16 „Основні засоби” та МСБО 41 „Сільське господарство” – Сільське господарство: облік плодівих насаджень	1 січня 2016 року
Поправки до МСБО 27 „Окрема фінансова звітність” – Застосування методу участі в капіталі в окремій фінансовій звітності	1 січня 2016 року
Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2012–2014 років	1 липня 2016 року
Поправки до МСБО 1 „Подання фінансової звітності” – Ініціатива щодо розкриття інформації	1 січня 2016 року
Поправки до МСФЗ 10 „Консолідована фінансова звітність”, МСФЗ 12 „Розкриття інформації щодо часток в інших підприємствах” та МСБО 28 „Інвестиції в асоційовані і спільні підприємства” (2011) – Інвестиційні підприємства: застосування виключення щодо консолідації	1 січня 2016 року
Поправки до МСФЗ 10 „Консолідована фінансова звітність” та МСБО 28 „Інвестиції в асоційовані і спільні підприємства” – Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованим підприємством або спільним підприємством	Дату набуття чинності на визначено
Поправки до МСБО 12 „Податки на прибуток” – Визнання відстрочених податкових активів щодо нереалізованих збитків	1 січня 2017 року
Поправки до МСБО 7 „Звіт про рух грошових коштів” – Ініціатива щодо розкриття інформації	1 січня 2017 року

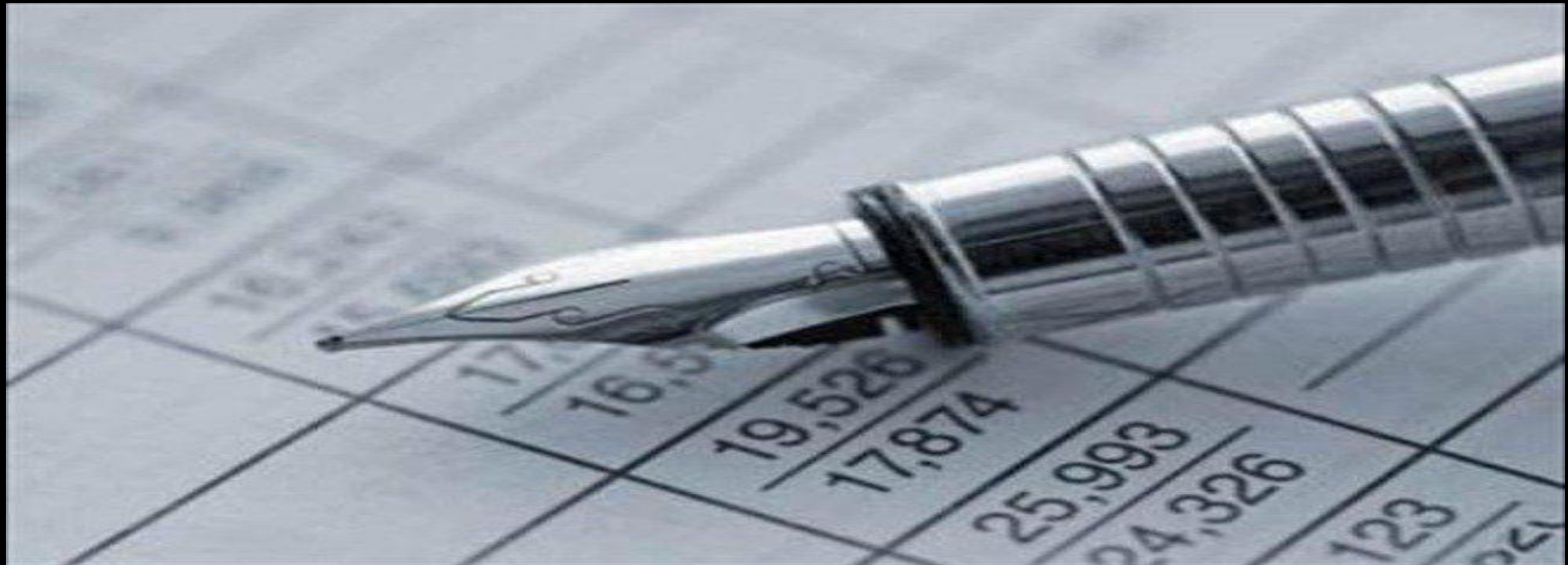
Наразі керівництво здійснює оцінку впливу застосування цих поправок та стандартів на майбутні фінансові звітності Групи.

ВИСНОВКИ

Необхідність представлення консолідованої звітності в Україні викликана появою холдингових компаній, концернів, інших груп, а також акціонерних товариств зі значною кількістю дочірніх підприємств.

Проте, незважаючи на вище вказаний фактор, представлення консолідованої звітності стало реальним лише з прийняттям національних стандартів бухгалтерського обліку, зокрема стандарту "Консолідована фінансова звітність". До цього моменту групи підприємств, пов'язаних між собою системою участі, складали зведену звітність за традиційною методикою з використанням елементів консолідації.

Материнське підприємство для складання консолідованої фінансової звітності визначає частку меншості в капіталі та фінансових результатах дочірніх підприємств. Частка меншості визначається як добуток відсотка голосів, які не належать материнському підприємству, відповідно до власного капіталу та чистого прибутку (збитку) дочірніх підприємств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. <http://www.farmak.ua>
2. <http://smida.gov.ua>
3. <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=19160>

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !!!

